

Hyvinvointialueen välitilinpäätös 30.9.2022

Kuntayhtymän hallitus 01.12.2022 § 193
2851/00.02.01.01/2022

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen kolmas välitilinpäätös (30.9.2022) on valmis. Siinä kuvataan hyvinvointialueen toiminnan tilanne tammi-syyskuussa 2022. Käytettävissämme on enemmän ja parempaa tietoa, vaikka sitä ei edelleenkään ole saatavilla siinä määrin kuin aiempina vuosina. Teknisiä haasteita on edelleen lukuisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien vuoksi, eikä volyymeistä voida vetää liian pitkälle meneviä päätelmiä, sillä toiminnan rekisteröinti ei ole vielä yhdenmukaista. Joistakin järjestelmistä saadaan hienot raportit, kun taas toisista ainoastaan välttämättömimmät tiedot, jotka on käytävä läpi ja käsiteltävä manuaalisesti. Olemme siksi päättäneet sisällyttää välitilinpäätökseen ne tiedot, jotka kuvastavat vuoden 2022 toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita. Välitilinpäätös muodostaa toisin sanoen eräänlaisen osavuosisiraportin, joka kehittyy sitä mukaa kun ei enää ole tarvetta manuaalisesti koota tietoja, ja silloin saamme aikaan useampia ja monipuolisempia raportteja, jotka kuvaavat jakson tilannetta.

Jakson aikana hyvinvointialue on kohdannut monia suuria haasteita. Hallinnon alku ei ollut kivuton, ja korona levisi vuoden alussa laajemmalle kuin koskaan aiemmin, miksi henkilöstön poissaoloja oli paljon ja ajoittain oli myös monia hoitoa tarvitsevia koronapotilaita. Suojavarusteet, testit ja henkilöstöjärjestelyt nostivat kustannuksia, ja lisäksi huolta on aiheuttanut henkilöstöpula, erityisesti hoitohenkilöstöstä. Ajan mittaan alkuvaiheen ongelmista on selvitty ja prosesseja parannettu. Tärkeintä on kuitenkin, että asiakkaille ja potilaille on pystytty tarjoamaan palveluita keskeytyksettä ja häiriöttä hyvinvointialueelle siirtymisen yhteydessä. Syksyn aikana eri yksiköissä on jälleen hoidettu paljon koronapotilaita.

Välitilinpäätös on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta ja Pohjanmaan hyvinvointialueelle vahvistetun organisaatiomallin mukaisesti. Toimintavolyymiä koskevia tavoitteita on seurattu tulosityksikkötasolla. Toteutuneiden suoritteiden määrät vaihtelevat paljon suhteessa toisiinsa ja asetettuun tavoitteeseen. Toimintaa koskevat rajoitukset ovat kohdistuneet joihinkin yksiköihin rajummin kuin toisiin, kun taas joissakin yksiköissä toiminta on jatkunut normaalina pandemiasta ja henkilöstöpulasta huolimatta. Jos yksikön toteuma on yli 80 %, se viittaa siihen, että tavoite on asetettu liian alas ja hinnoittelu liian korkeaksi ja päinvastoin, mutta samalla on huomioitava, miten vastaavat kulut pysyvät budjetoidulla tasolla. Ennakkolaskutusta on verrattu todellisen käytön todellisiin kuluihin ja vaikka ennakkolaskutuksen kokonaismäärä on oikealla tasolla, on yksiköiden kesken ja kuntien kesken vaihtelua.

Välitilinpäätös 30.9.2022 on 5 411 271,97 euroa ylijäämäinen. Ylijäämää tarvitaan tulevissa palkantarkistuksissa ja palkkaharmonisoinnissa sekä kielilisiin ja joulubonukseen, jotka toteutuvat raportointijakson päätyttyä. Lisäksi on kuluja, joita ei ole voitu jaksottaa, sillä kulujen määrää ei ole tiedetty, koska minkäänlaista laskutusta ei ole tapahtunut vuoden aikana välitilinpäätöksen laatimiseen mennessä. Tämä koskee eräitä ostopalveluita kunnilta. Yhtymävaltuusto vahvisti 28.3.2022 talousarviomuutoksen, jossa kasvaneet henkilöstökulut rahoitetaan kasvavilla osinkotuotoilla ja tuloilla, jotka saadaan hallintohenkilöstön osallistumisesta hyvinvointialueen valmistelutyöhön. Syksyn aikana on lisäksi tehty eräitä teknislouonteisia tarkistuksia toimialojen välillä, ne vahvistetaan 1.12.2022 käsiteltävän talousarviomuutoksen yhteydessä. Tarkistukset on huomioitu, mutta ei niitä lisämäärärahoja, jotka käsitellään erikseen välitilinpäätöksen jälkeen.

Tuotot 30.9. ovat 545,6 milj. euroa eli 75,4 % budjetoidusta. Jäsenkunnilta on laskutettu 490,3 milj. euroa eli 76,1 % budjetoidusta. Näistä 237,3 milj. euroa muodostuu etukäteen laskutetuista perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista. Erikoissairaanhoidon ja läpilaskutettavat ostopalvelut on laskutettu todellisten suoritteiden perusteella. Haasteeksi ovat osoittautuneet lukuisat asiakas- ja potilastietojärjestelmät, joista on mahdotonta saada automaattisesti kerättyä tietoa säännöllistä laskutusta varten, miksi talousarvioon perustuva ennakkolaskutus tehdään tasaamalla todelliset lopulliset hinnoitellut suoritteet ennakkolaskutuksen pohjalta vuoden lopussa. Maksutuottoja on 33,8 milj. euroa eli 70,4 % budjetoidusta ja vuokratuottoja 5,5 milj. euroa eli 73,4 % budjetoidusta.

Toimintakuluista on toteutunut 534,9 milj. euroa eli 75,2 % budjetoidusta. Henkilöstökuluista on toteutunut 256,2 milj. euroa eli 72,5 % ja materiaali- ja tarvikkeiden kuluista 40,9 milj. euroa eli 76,8 %. Vuokratustannukset ovat 31,2 milj. euroa eli 74,8 % budjetoidusta. Ostopalvelut on jaksotettu jaksoon liittyvien ja 30.9 jälkeen saapuneiden tietojen tai tiedossa olleiden lukujen mukaan, miksi väli tilinpäätöksen toteuma on yhtäpitävä jakson aikaisen käytön kanssa. Talousarvio ylittyy siten 0,2 prosenttiyksiköllä eli 1,3 milj. eurolla. Suurimmat ylitykset koskevat laboratoriopalveluita, it-palveluita, siivouspalveluita ja vuokralääkäripalveluita. Vuokralääkärikulujen ylittyminen tasoittuu vastaavilla vähennyksillä lääkäreiden palkoissa, kun taas laboratoriopalveluiden arvioidaan ylittävän talousarvion vuositasolla 6,5 milj. eurolla, it-palveluiden 5,2 milj. eurolla ja siivouspalveluiden 2,3 milj. eurolla. Henkilöstökuluja koskevan talousarvion arvioidaan riittävän vuoden 2022 palkantarkistuksista, kielillisistä, palkkaharmonisoinnista ja joulubonuksesta huolimatta, sillä osa toimista on ollut jo pidemmän aikaa täyttämättä. Materiaalikulujen ylittyminen 3 milj. eurolla johtuu osittain koronasta ja osittain hoitotarvikkeiden kuluista, joka on huomattavasti budjetoitua kalliimpi.

Toimialakohtaisissa katsauksissa suoritteita seurataan jokaisen yksikön osalta asetettuja tavoitteita ja taloudellista tulosta vasten, jolloin painotetaan sitä, miten toimintakustannukset ovat toteutuneet suhteessa vahvistettuun talousarvioon. Kulupuolen talousarviokuri on erittäin tärkeää, kuten myös se, että yksiköiden ylläpitämä toimintavolyymi vastaa näitä kuluja. Sitovan tason seuranta raportoidaan jokaisen toimialan osalta raportin tuloslaskelmassa.

Kuntakohtaisessa seurannassa on laskettu anottu koronatuki, josta annetaan päätös joulukuussa. Näin koska kuluihin sisältyy testauskuluja, rokotuskuluja ja osastohoitoa, ja kunnille on odotettavissa tukea. Laskelma antaa oikeamman kuvan tilanteesta, ja sen mukaan kuntalaskutuksen toteuma on 73,5 % budjetoidusta tasosta. Taso vaihtelee kunnittain, jotkut ylittävät 75 %, mutta useimmat ovat hyvällä tasolla. Päätöksen antaminen ja tuen maksaminen tapahtuu vasta joulukuussa, miksi koronatukea ei ole sisällytetty tähän väli tilinpäätökseen.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että

- Hallitus keskustelelee yhdeksän ensimmäisen kuukauden väli tilinpäätöksestä.
- Ennakkolaskutusta sovelletaan jatkossakin ja tasaus tehdään vuoden lopussa.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.